

✚ بانو زهره گودرزی

گفت و گو با زهره گودرزی که ۲۱ سال زندگی اش را وقف نیازمندان کرده است و ۴۱۷ فرزند دارد، برایمان جذاب بود. شاید خیلی هایمان برای کمک به دیگران تصور کنیم باید خودمان همه چیز داشته باشیم، بعد با خیال راحت، تازه اگر بتوانیم، از پول های اضافه برای کمک به افراد بی بضاعت استفاده کنیم. به نظر می رسد اصل نیت کمک کردن این است که خودت چندان دارا نباشی و باز هم توانی از مالی که در اختیار داری به دیگران ببخشی. این کار دل بزرگی می خواهد که برای دوست داشتن همه آدم ها جا داشته باشد، دلی که در آن جایی برای طمع نباشد. زهره گودرزی از آن دسته آدم هایی بود که هر چند خودش هنوز مستاجر بود و می شد گفت زندگی مرفهی نداشت، وسعت کمک هایش بیش از آن بود. او حامی ۲۱ کودک یتیم بود و به گفته خودش، سرش برای کمک به دیگران درد می کرد. ضمن اینکه این اواخر آزادی زندانیان را هم چاشنی کار خیر کرده بود. عجیب تر اینکه به فاصله چهار هفته که از مصاحبه ما با او تا چاپ گذشت، ۹ زندانی آزاد کرده بود. همین برای ما امیدبخش بود که الگوی ویژه ای از یکی از زنان دغدغه مند و دلسوز را معرفی می کنیم. ارتباطمان با خانم گودرزی بعدها برای معرفی دیگر افرادی که در شرایط سختی قرار گرفته بودند حفظ شد و آن بزرگوار خواهرانه به این افراد کمک کرد.

✚ بانو زهره افشارنژاد

نخستین بانوی دارنده دکتری ریاضی در خراسان رضوی از فراز و نشیب زندگی و تدریس با ما به گفت و گو نشست، کسی که بسیاری از دانشجویانش بعد از فارغ التحصیلی در دانشگاه، حالا به قول معروف برای خودشان سری در سرها آورده بودند. دکتر زهره افشارنژاد است، اولین بانوی دارنده مدرک دکتری (پی ایچ دی) در خراسان که پس از تحصیل در انگلستان، سال ۷۳ درجه دانشیاری و سال ۸۱ درجه استادی را دریافت کرد. در خانواده متوسط اما فرهنگ دوستی که داشت، خیلی طول نکشید که علاقه اش به ریاضیات را کشف کرد. در ضمن، خواهر بزرگش اولین خانم معلم در دبیرستان های مشهد بود. به همین دلیل، او را الگوی خود قرار داده بود تا معلم شود. زمانی که لیسانس خود را در مشهد گرفت، آرزویش به حقیقت تبدیل شد و در مدرسه علم (تیزهوشان) معلم شد. هنوز یک سال نشده بود که متوجه شد به دلیل اینکه شاگرد اول بوده است، بورسیه تحصیل برای خارج از کشور شامل حال او می شود. او کوچک ترین عضو خانواده بود که باید یک تنه برای آینده اش وارد مسیری جدید می شد. افشارنژاد با موافقت خانواده به انگلستان رفت و بدون وقفه تا مقطع دکتری تحصیل کرد. از آن روز که برای خدمت پا به ایران گذاشت ۴۳ سال می گذرد. او در همه این سال ها، دانشجویان زیادی را برای کشف هرچه بیشتر کاربردهای ریاضیات هدایت کرده است. گفت و گو با این بانوی فرهیخته و استاد گران قدر دانشگاه فردوسی برای خودمانیز ارزشمند بود، شاید که توانسته باشیم گوشه ای از دنیایمان را به جامعه علمی کشورمان ادا کنیم.

بزرگ بانوان زندگی

✚ زنان سرپرست خانوار و مشکلات بی اندازه آنها

مشکلات اقتصادی زنان سرپرست خانوار را نمی توان کتمان کرد اما خستگی روحی شان از بار روانی ای که جامعه به آنها تحمیل می کند بیش از پیش به نظر می رسد. شاید مانند خیلی از مشکلات دیگری که هم نوعان ما را آزار می دهد و کاری از دستان ساختن نیست، برای زنان سرپرست خانوار هم نتوانیم کاری انجام بدهیم، اما دست کم می توانیم آن ها را با حرف یا نگاه آزار ندهیم و سعی کنیم با حمایت، باعث تقویت اعتماد به نفسشان شویم. دولت و دستگاه های مربوط نیز باید فکری برای کمک به اقتصاد این خانواده ها کنند و برنامه ای برای ارائه خدمات مشاوره ای به این زنان داشته باشند. سخن گفتن با زنان سرپرست خانوار کار آسانی نیست، آن ها که به تعداد سال های زندگی شان سکوت کرده اند و به اندازه همه روز های زندگی شان صبر را هر بار بیش از روز قبل تمرین کرده اند. فرقی نمی کند چه سن و سالی دارند یا حتی مهم نیست به دلیل جدایی، مرگ همسر یا متارکه عنوان «سرپرست خانوار» را به دوش می کشند. موضوعی که اهمیت دارد این است که آن ها تک و تنها راهی را که نا هموارتر از قبل شده است و گاهی سنگلاخ مسیر زخمی شان کرده است، باز هم ادامه می دهند. خیلی هایشان از جایی به بعد خود را فراموش می کنند و همه وجودشان را صرف فداکاری برای فرزند یا فرزندان و حفظ آبروی زندگی شان می کنند، آبرویی که از آسایش خود که هیچ، از نان شب هم برایشان واجب تر است. درست است که این روزها هیچ کس در زندگی خود بدون مشکل نیست، اما این مشکلات برای زنان سرپرست خانوار ملموس تر و محسوس تر است. تا جایی که این موضوعات حل نشود، هنوز جای نوشتن از درد آن ها به جای خود باقی است. این زنان علاوه بر ایفای نقش پدر و مادری برای فرزندان، باید یک تنه از پس همه امور بیرون و داخل خانه بربیایند. بعضی از آن ها فرزند ندارند و خودسرپرست هستند، اما نقطه مشترک بین همه این بانوان مسئولیت سنگینی است که بر دوش می کشند. جدا از آن، دچار فشارهای روحی و روانی از سوی خانواده و جامعه نیز هستند. به همین دلیل، ممکن است زودتر دچار صدمه ناشی از آسیب های اجتماعی شوند. البته نمی توان این موضوع را انکار کرد که زنان سرپرست خانوار با غرور و استقلال سعی می کنند معاش خانواده خود را حتی به سختی تأمین کنند. ضمن اینکه خیلی از آن ها از پس سختی ها برمی آیند و با موفقیت خود، زندگی شان را طور دیگری رقم می زنند. ما در یک شماره مفصل تلاش کردیم از این زنان سرپرست خانوار بگوئیم، از مشکلاتشان صحبت کنیم، از حرف ها و نگفته ها که اگرچه می دانیم کم بود، قطعاً در آینده نیز به آن ها خواهیم پرداخت و به گوش دیگران خواهیم رساند.